

Tłumaczenie poświadczone z jęz. portugalskiego

[Dokument źródłowy złożony z 5 stron fizycznych]

[Logo graficzne programu studiów podyplomowych w zakresie literaturoznawstwa]

Program Studiów Podyplomowych w Zakresie Literaturoznawstwa -/-
[objaśnienie tłumacza: studia podyplomowe w Brazylii obejmują studia drugiego i trzeciego stopnia]

Uniwersytet w Brasílii [port. Universidade de Brasília - UnB]

Instytut Literatury

Zakład Teorii Literatury i Literaturoznawstwa

OPINIA DOTYCZĄCA PRACY DOKTORSKIEJ -/-

(wymaganej w celu uzyskania stopnia doktora w zakresie literaturoznawstwa w Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich UW) -/-

Tytuł: ARCHITEKT SŁOWA: CHICO BUARQUE DE HOLLANDA I JEGO
(SUR)REALNE MIASTA *[objaśnienie tłumacza: według oświadczenia autorki pracy doktorskiej w tytule występuje myślnik, a nie dwukropek]*

Autorka pracy doktorskiej: OLGA BAGINSKA-SHINZATO -/-

Opiekun naukowy: PROF. DR. GRAZYNA GRUDZINSKA *[tłum. w oryginale dokumentu nie występują polskie znaki diakrytyczne]*

Recenzent pracy doktorskiej: Prof. dr Elizabeth Hazin -/-

Badaczka pełnoprawna członkini programu studiów podyplomowych w zakresie praktyk społecznych w Instytucie Literatury Uniwersytetu w Brasílii - Brazylia -/-

OCENA OGÓLNA: -/-

OLGA BAGIŃSKA-SHINZATO przedstawia rozprawę doktorską poświęconą procesowi tworzenia dzieła literackiego przez Chico Buarque de Hollanda. Pracy naukowej towarzyszyły dwa zasadnicze pytania: 1) jakie jest faktyczne znaczenie dostępnego badaczowi materiału rękopiśmiennego w toku badania procesu twórczego autora; 2) czy istnieje możliwość odtworzenia przebiegu procesu twórczego nie mając dostępu do rękopisów studiowanych powieści. W tym celu, przedstawia, w czytelnie wyodrębnionych rozdziałach, drogę, którą podążały krytyka genetyczna i krytyka procesu [twórczego] od samego początku, aż do dnia dzisiejszego; prawdziwą rolę wyobraźni i kreatywności w procesie kreacji artystycznej przywołując koncepcje i idee znane z twórczości Ostrower i Tokarczuk; przedstawienie brazylijskiego ducha kreacji – w różnorodny sposób – poprzez wprowadzenie do dysertacji koncepcji „pierwotnej indiańskości” zaczerpniętej z twórczości literackiej Darcy'ego Ribeiro i Berty Ribeiro; empiryczne podejście do koncepcji przedstawionych w drugim rozdziale, oparte na doświadczeniu i faktycznych procesach genetycznych w twórczości Tokarczuk i innych autorów, takich jak Italo Calvino, Umberto Eco czy też Silviano Santiago; próba rekonstrukcji procesu twórczego Chico Buarque, z uwzględnieniem treści przeprowadzonych z nim wywiadów, a także powieści, w których narrator nierzadko jest pisarzem i nawiązuje do swojego procesu pisarskiego. Aby osiągnąć te założenia, autorka pracy doktorskiej zapoznała się również z odnośną dokumentacją (dotyczącą analizowanego autora) zdeponowaną w zinstytucjonalizowanych archiwach i przeprowadziła gruntowną analizę nie tylko opracowań teoretycznych poświęconych twórczości artystycznej, ale także książek innych autorów, omawiających swój własny proces pisarski. Omawiany tekst jest nie tylko dobrze napisany (ukazując kompetencje autorki i opanowanie przez nią języka obcego), pokazuje również głęboką miłość, jaką autorka darzy Brazylię.

Ten, kto spogląda na strony książki, nigdy nie domyśli się, jak powolny i bolesny mógł być proces, który poprzedził jej powstanie i nadał jej kształt. Jeśli zarys jest dany gratis, za pracę płaci się krwią. Stwierdzenie Gide'a: „geniusz zasiada codziennie o piątej rano nad czystą kartką”; stylistyczne tortury Flauberta; zaskoczenie Bergsona w trakcie tworzenia zaskoczony podczas pisania projektu dedykacji to tylko niektóre przykłady udręki, która towarzyszy procesowi pisarskiemu. Celem krytyki genetycznej jest analiza rękopisów, którą przeprowadza się, aby móc dowiedzieć się, jak powstawał dany tekst, i aby rzucić światło

na ścieżkę, którą podążał dany pisarz. Badacz wnikliwie analizujący strony konspektu, zdaje sobie sprawę z tkwiącej w nim magii: te kartki papieru zawierają niejednokrotnie wskazówki ukazujące przebytą drogę twórczą. Dlatego doktorantka Olga Bagińska dokonała słusznego wyboru, wykorzystując teksty z tego obszaru do opracowania *status quaestionis* w swojej pracy, gdyż jest on bardzo bliski jej zainteresowaniom badawczym, podobnie jak wybór prezentowanych tu autorów opracowań teoretycznych z metody krytyki genetycznej czy krytyki procesu twórczego, zarówno brazylijskich, takich jak m. in (SALLES, PINO, WILLEMART), jak i zagranicznych, takich jak m.in. (GRÉSILLON, BIASI, HAY). Oprócz tych pozycji, wykorzystano również teksty autorstwa dwóch teoretyczek zajmujących się procesem twórczości artystycznej (Faygi Ostrower i Olgi Tokarczuk), oraz opisy czterech wyżej wspomnianych autorów na temat własnej twórczości literackiej, które razem tworzą korpus pracy, dobrany przez badaczkę w celu udokumentowania znajomości tematu i zdefiniowania własnego stanowiska. -/-

O PRACY DOKTORSKIEJ: -/-

1) WIEDZA TEORETYCZNA AUTORKI PRACY DOKTORSKIEJ -/-

Konstruując *status quaestionis* w swojej pracy i dobierając autorów, wykorzystywanych dla potrzeb analizy, autorka pracy doktorskiej OLGA BAGIŃSKA-SHINZATO, wykazała się doskonałą wiedzą teoretyczną, potwierdzającą jej znajomość literaturoznawstwa, co zostało już stwierdzone w opinii na temat przedstawionej przez nią pierwotnej wersji pracy. -/-

2) UMIEJĘTNOŚĆ PROWADZENIA PRAC BADAWCZYCH PRZEZ DOKTORANTA -/-

Praca badawcza realizowana przez doktorantkę OLGE BAGIŃSKĄ-SHINZATO potwierdza nie tylko jej wiedzę teoretyczną, ale również pracowitość: w okresie krótszym niż rok była w stanie podwoić liczbę napisanych stron i dodać nowych autorów (nawiązuje również do najnowszej książki Chico Buarque wydanej w Brazylii w 2024 r.) a także zwiększyć zakres dokumentacji analizowanej w ramach pracy (zgodnie z sugestią zawartą w pierwszej recenzji), z 35 do 163 pozycji. Ponadto, również zgodnie z sugestią przedstawioną w recenzji pierwszej wersji [pracy], sporządziła perfekcyjny opis wykorzystanych materiałów, a także ich pełną transkrypcję dyplomatyczną. Stanowi to niepodważalny dowód jej zaangażowania badawczego i rzetelności intelektualnej. -/-

3) ORYGINALNOŚĆ ROZWIĄZANIA PROBLEMU NAUKOWEGO -/-

Autorka pracy doktorskiej, OLGA BAGIŃSKA-SHINZATO, odpowiadając na dwa postawione przez siebie pytania badawcze, doskonale ukazała, w jaki sposób uzyskane przez nią materiały archiwalne umożliwiły jej zrozumienie procesu twórczego, i nawiązanie dialog między aktem badawczym, a aktem twórczym artysty. Udało jej się opracować oryginalne rozwiązanie zaproponowanego problemu naukowego, przy czym dzięki poszerzeniu zakresu opisywanych, transkrybowanych i analizowanych dokumentów, jej unikalna praca stała się jeszcze bardziej wartościowa dla badaczy zamierzających studiować twórczość literacką Chico Buarque.

WNIOSKI: -/-

Mając na uwadze powyższe rozważania, uważam, że pracę doktorantki OLGI BAGIŃSKIEJ-SHINZATO należy ocenić POZYTYWNIIE. Kwestie poruszone w pierwszej recenzji zostały należycie rozwiązane, do tego stopnia, że autorka niniejszej dysertacji nawiązała bardziej oczywisty i owocny dialog pomiędzy podejściem do odnalezionych dokumentów (i ich konsekwentną analizą) a krytyczną teorią procesów twórczych, w odniesieniu do ścieżek, którą Chico Buarque podąża w swoich tekstach literackich. Praca jest obecnie skonfigurowana jako analiza i krytyczna interpretacja opublikowanych w niej materiałów archiwalnych. -/-

PRACA JEST GOTOWA DO OBRONY -/-

[Podpis nieczytelny]

Elizabeth de Andrade Lima Hazin -/-

Badaczka pełnoprawna członkini programu studiów podyplomowych w zakresie praktyk społecznych w Instytucie Literatury Uniwersytetu w Brasílii - UnB. Lider grupy badawczej pod patronatem Krajowej Rady Rozwoju Nauki i Techniki - BADANIE TWÓRCZOŚCI OSMANA LINSÁ: ARCHIWUM, DZIEŁO, POLE LITERACKIE -/-

Recife (BR), dnia 16 października 2024 r.

Gov.br Dokument opatrzony podpisem cyfrowym -/-
ELIZABETH DE ANDRADE LIMA HAZIN -/-
Data: 16/10/2024 10:30:26-0300 -/-
Możliwość weryfikacji na stronie: <https://validar.iti.gov.br> -/-

Repertorium Nr 186/2024

Ja, niżej podpisany, mgr Piotr Wołkowski, tłumacz przysięgły języka portugalskiego, wpisany na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod numerem TP/4705/05, niniejszym potwierdzam, iż powyższy tekst jest wiernym tłumaczeniem dostarczonego mi oryginału dokumentu sporządzonego w języku portugalskim.

Warszawa, 5 listopada 2024 r.

Pobrano opłatę tytułem uwierzytelnienia 8 stron/379,92 PLN

